

**แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา
โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน**
Administration guidelines for creating a quality culture in education institution
by using information and communication technology (ICT) of Ban Wiangphan School

ชิดชนก เกตุวงศ์*
Chidchanok Ketwong*
พูนชัย ยาวีราช**
Phoonchai Yawirach**
Major Advisor**
ไพโรภ รัตนชวงค์***
Pairop Rattanachuwong***

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2565)

**Master of Education student, Educational Administration Program, Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (2022).

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

**Assistant Professor in Master of Education, Educational Administration program, Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor).

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

*** Assistant Professor in Master of Education, Educational Administration Program, Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามตรวจรายการ 5 ระดับ คือ การบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยเก็บจากแหล่งข้อมูล คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 64 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการบริหารและแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยเก็บข้อมูลจากการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง เพื่อศึกษาผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาในจังหวัดเชียงราย จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ ผลการศึกษาพบว่า

สภาพปัจจุบันทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ (Quality Leadership)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สุด คือ บุคลากร (Personnel) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในการขับเคลื่อนสถานศึกษา รองลงมา คือ ฮาร์ดแวร์ (Hard Ware) ซอฟต์แวร์ (Soft Ware) ข้อมูล (Data) และขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures) ที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน นำเสนอแนวทางการบริหารตามกระบวนการบริหาร Deming cycle 4 ขั้นตอน ดังนี้
1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check) และ 4) การแก้ปัญหา (Act)

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, วัฒนธรรมคุณภาพ, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

Abstract

The present research, Administration guidelines for creating a quality culture in education institution by using information and communication technology (ICT) of Ban Wiangphan School, aims to study for the academic guidelines for creating a quality culture in education institution by using ICT of Ban Wiangphan School via the mixed methods research approach. A series of questions of the questionnaire was used as the research tools to collect information from the school directors, deputy directors, teachers and school staff members of Ban Wiangphan School with a total of 64 responders. The obtained data was analyzed for statistic measuring such as average, standard deviation and then ranked by the priority need index. Consequently, the results were shown in the descriptive tables. Furthermore, the seven of best practice school director's interviews were analyzed for the importance, presented and concluded in for of the descriptive essay.

The results showed that the recent status of administration for creating a quality culture in education institution by using ICT of Ban Wiangphan School by considering quality culture factors. Overall, it was in a very good level, The lowest mean was the third factor, the human resource development.

Desirable conditions of administration to create quality culture in educational institutions by using Ban Wiangphan School's ICT showed the excellent level in overall. The highest mean was found for the quality leadership

The study of influence factor for the administration to create quality culture in educational institutions using Ban Wiangphan School's ICT found that the high impact factor was personnel, especially the director of the school followed by hard ware, software, data and procedures, respectively. These factors played an important role on the administration to create quality culture in educational institutions by using Ban Wiangphan School's ICT.

Hence, administration guidelines for creating a quality culture in education institution by using Ban Wiangphan School's ICT proposed the administration strategies according to the four-step model of Deming cycle: 1) Plan, 2) Do, 3) Check and 4) Act.

Keywords: Administration guidelines, Quality culture, Information and Communication Technology (ICT)

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ส่งผลแก่วัฒนธรรมในองค์กร ที่มีการปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ในส่วนของพันธกิจ เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ และอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการในสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนให้มีทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างไรก็ตามสถานศึกษาทุกแห่งย่อมมีวัฒนธรรมอยู่ในองค์กร แต่สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จต้องมีวัฒนธรรมซึ่งสนับสนุนต่อเป้าประสงค์ขององค์กร จึงจะก้าวสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงาน การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพตัวชี้วัดและเป้าหมายให้ชัดเจน ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการจัดการและผู้เรียนให้เป็นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (สมคิด สกฤตสถาปัตย์, 2563, น. 279)

การจัดการศึกษาที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพ คือ การเสริมสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ (Quality Culture) ให้เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร จะต้องมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพตัวชี้วัดและเป้าหมายให้ชัดเจน มีการพัฒนาครูผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการสอนและการสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้เข้าใจเข้าถึงและนำวัฒนธรรมคุณภาพสู่การปฏิบัติ พัฒนาผู้บริหารการศึกษา ให้มีภาวะผู้นำ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นมืออาชีพ มีการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร การสอน และการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ตามมาตรฐานที่พึงประสงค์ (พูนชัย ยาวีราษ, 2564, น. 44)

ตามที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ได้กล่าวถึง ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต การก้าวกระโดดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) ที่ทั่วโลกต้องเผชิญกับเทคโนโลยีประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ทั้งนี้การบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จต้องอาศัยกระบวนการบริหารดังที่ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช (2541) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการคุณภาพในโรงเรียนนั้น ควรใช้วงจรควบคุมคุณภาพในทุกๆ กิจกรรม และทุกๆ ระดับไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมฝ่ายบริหารและฝ่ายบริการ วงจรของเดมมิง (Deming cycle) หรือวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ซึ่งประกอบด้วย Plan-P คือ การวางแผน Do-D คือ การลงมือปฏิบัติ Check-C คือ การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติและ Act-A คือ การปรับปรุงพัฒนาการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

ประโยชน์ของการศึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวัฒนธรรมในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน มีเหตุปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมในสถานศึกษา และแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลของการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนได้
2. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลของการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการการบริหารงานในโรงเรียนได้ ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา และการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ จากนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งได้วิเคราะห์และพิจารณาแล้วได้องค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาทั้งหมด 6 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ (Quality Leadership)
2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม (Teamwork)
3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)
4. การกระจายอำนาจและมอบอำนาจ (Decentralization and Delegation)
5. การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (Appreciation)
6. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) โดยใช้ Deming Cycle

แนวทางการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) โดยการศึกษาแนวคิดเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในสถานศึกษา ซึ่งระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ของการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการบริหารภายใต้ปัจจัยทางการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware)
 2. ซอฟต์แวร์ (Software)
 3. ข้อมูล (Data)
 4. บุคลากร (Personnel)
 5. ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures)
2. แหล่งข้อมูล
- 2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary source) ได้แก่
 - ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 64 คน

- การเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อศึกษาผู้บริหาร ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา ในจังหวัดเชียงราย คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชา) และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมจำนวน 3 คน

2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary source) ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผล การปฏิบัติงาน บันทึกการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพใน สถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ ในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน คือ แบบสอบถาม เรื่อง แบบสอบถาม การบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ประชากรที่ ใช้ในการศึกษา คือ คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 64 คน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการใช้แบบสอบถามรูปแบบ Google Form และรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตาม ขั้นตอนของการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อศึกษาผู้บริหารที่มีความ เชี่ยวชาญ (Best Practice) ด้านการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา ในจังหวัดเชียงราย คือ ผู้อำนวยการ และรอง ผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รอง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียง เก่าแสนภูวิทยาประชา) และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมทั้งหมด จำนวน 7 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้ จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ตอบ มาสรุปผลและวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญของปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) นำเสนอในรูปแบบความเรียง เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อศึกษาผู้บริหารที่มีความ เชี่ยวชาญ (Best Practice) ด้านการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา ในจังหวัดเชียงราย คือ ผู้อำนวยการ และรอง ผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รอง

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชา) และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมทั้งหมดจำนวน 7 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลที่ได้ออกมาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเด็นสำคัญของแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากร คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 64 คน ตามองค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา 6 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ (Quality Leadership)

ตอนที่ 2 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการดำเนินการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ 6 องค์ประกอบ ที่มีความสำคัญที่สุด คือ บุคลากร (Personnel) รองลงมา คือ ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures) ข้อมูล (Data) ฮาร์ดแวร์ (Hard Ware) และซอฟต์แวร์ (Soft Ware) ที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

จากการศึกษาทราบแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน โดยภาพรวมของแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน ตามกระบวนการควบคุมสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ ทั้ง 6 องค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพ

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

1.1 สภาพปัจจุบันทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 5 การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (Appreciation) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนบ้านเวียงพาน มีการบริหารที่สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพด้วย ICT ดังที่ Cooke & Lafferty, 1989 (อ้างใน ชโลบล นันแสน, 2560) กล่าวไว้ว่า หากผู้นำในองค์กรสามารถสื่อสารเพื่อจูงใจพนักงานให้ประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ย่อมทำให้การดำเนินงานขององค์กรประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ สิลวันน์ อูมา (2562) ทำการศึกษาวิจัย เรื่องวัฒนธรรมองค์กรและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจเนอเรชัน Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพการทำงาน เนื่องจากแรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมของบุคลากร หากองค์กรมีแรงจูงใจที่ดี ก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานได้มากยิ่งขึ้น

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ (Quality Leadership) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำด้านคุณภาพในการบริหาร จะสามารถสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ในสถานศึกษา ดังที่ พันทิวา สุพัฒน์นารณ์ (2556; 68) ได้สรุป ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่เปิดควบคู่กันและแยกออกจากกันได้ยากทั้งสองส่วนต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และที่สำคัญภาวะผู้นำจะสร้างสรรค์องค์ประกอบของวัฒนธรรมในแต่ละองค์ประกอบให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานในที่สุด และมัทนา วัฒนอมสัคคี (2561) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำว่าองค์กรที่ปราศจากผู้นำที่มีความสามารถเปรียบเสมือนกองทัพที่ขาดแม่ทัพที่เข้มแข็ง สมาชิกองค์กรต้องการผู้นำที่มีทักษะความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ ดารุวรรณ ถวิลการ (2561, 122) ได้ศึกษา วัฒนธรรมองค์กรในโรงเรียนรางวัลพระราชทาน : การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา พบว่า องค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ 2) การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) การยกย่องและการให้รางวัล 4) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และ 5) การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านคุณภาพ ซึ่งวัฒนธรรมคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดความยั่งยืน วัฒนธรรมคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ จากการที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีความคิด ความเชื่อ ค่านิยมและวิถีปฏิบัติที่มีคุณภาพ ส่งผลให้โรงเรียนสามารถบริหารขับเคลื่อนการพัฒนาไปได้

2. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการดำเนินการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ 6 องค์ประกอบ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) 5 องค์ประกอบ คือ 1) ฮาร์ดแวร์ (Hard Ware) 2) ซอฟต์แวร์ (Soft Ware) 3) ข้อมูล (Data) 4) บุคลากร (Personnel) และ 5) ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures) พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในทุกองค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพ คือ ด้านบุคลากร (Personnel) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหาร ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาในองค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความเจริญก้าวหน้าที่ไม่หยุดยั้งของเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ทันต่อยุคสมัย ดังที่ ถวิล อรัญเวศ (2544, อ้างใน ศศิกาญจน์ แปงงามนกุล, 2561:15) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารมีอาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทเป็น

ผู้ตัดสินใจ ผู้ไวต่อข้อมูล เพิ่มพูนวิสัยทัศน์ ชื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ประสานสืบทอด สร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่
 จูงใจเพื่อนร่วมงาน ทนทานต่อปัญหาอุปสรรค ยึดหยุ่นตามสถานการณ์ และบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับสุปวีญ
 ศรีวันทนาสกุล (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมคุณภาพใน
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำคุณภาพ
 มีการทำงานเป็นทีม การยกย่องและการให้รางวัล และการพัฒนาบุคลากร ส่งผลต่อการบริหารวัฒนธรรมคุณภาพ

3. แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 (ICT) ในองค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพ 6 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาตามกระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Plan) ผู้บริหารควรตระหนักความสำคัญของ ICT มีวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ มีการกำหนดคุณภาพ
 ความคาดหวัง ตั้งเป้าหมายหรือเกณฑ์ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ร่วมกันวางแผนกับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกิดเป็นศูนย์รวมการทำงาน ควรมีทักษะความสามารถทาง ICT ทั้งนี้
 อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารสถานศึกษาควรมีทิศทางในการบริหารเพื่อสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้สื่อ ICT ในการ
 วางแผนร่วมกับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกันกับสถานศึกษา เช่น การประชุมระบบออนไลน์ผ่าน
 โปรแกรมที่เหมาะสมกับบริบท อาทิ Google Meet, Zoom หรือ Video Conference ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 11-17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อการศึกษาไว้ว่า
 เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและรวดเร็วที่สุดในยุคนี้ ด้านการบริหารจัดการ สามารถนำ ICT มาเป็นเครื่องมือช่วยการทำงานเพื่อ
 เพิ่มประสิทธิภาพในระบบบริหาร สอดคล้องกับ ธัญภา แสนตันชัย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการ
 จัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีในสถานศึกษา
 จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ในองค์ประกอบ 5 ด้านคือ 1) ด้านนโยบายและแผน 2) ด้านงบประมาณ
 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านส่งเสริมวิชาการ และ 5) ด้านบริหารจัดการ

2. ขั้นการปฏิบัติ (Do) ผู้บริหารควรดำเนินการบริหารขับเคลื่อนกิจกรรม โครงการให้สอดคล้องกับนโยบาย
 ตระหนักในวิสัยทัศน์ มีกลยุทธ์ออกแบบการบริหาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็น
 เพราะ ผู้บริหารมีการสร้างทีม ถ่ายทอดวิสัยทัศน์เชื่อมโยงแนวคิด ค่านิยม อุดมการณ์ของบุคลากรในสถานศึกษา สร้าง
 ปฏิสัมพันธ์อันดี การทำงานร่วมกันบนระบบอินเทอร์เน็ตในเวลาเดียวกัน สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ส่งเสริม
 บุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ดังที่ จิราวรรณ
 เล่งพานิชย์ (2551, 38-39) ได้สรุป การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงาน สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวก
 ช่วยในการตัดสินใจในการจัดการระบบงานได้ และนำมาใช้ทุกวงการ เช่น การศึกษาในสถานศึกษาได้ ดังนี้
 1) การบริการระบบบุคลากร (Personal System Administration) 2) การจ่ายเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงแก่บุคลากรในโรงเรียน
 หรือสถานศึกษา 3) การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดครูสอนแทน 4) คอมพิวเตอร์ช่วยบริหารการเงินของโรงเรียนและ
 สถานศึกษา สอดคล้องกับ ภักภิญา ธรรมโชติ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อ
 สนับสนุนองค์การแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ พบว่า เทคโนโลยีจะเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการ
 รวบรวม ประมวลผล เก็บรักษา และเผยแพร่สารสนเทศ ทั้งนี้มีความสัมพันธ์กันของข้อมูล (Data) ที่จะเปลี่ยนแปลงเป็น
 สารสนเทศ (Information) ได้เมื่อมีการประมวลผล และความ “เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)” กับคำว่า “เทคโนโลยี
 สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)” เป็นคำที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการสร้างสรรค์ จัดทำ จัดเก็บ
 ค้นคว้า จัดการ ถ่ายทอด และเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล (Digital Data) ทั้งเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความหรือ
 ตัวอักษร และตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้องแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

3. ขั้นการตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check) ผู้บริหารควรสำรวจตรวจสอบรูปแบบการใช้ ICT ในสถานศึกษา วิเคราะห์ผล ประเมินผลตามแผนปฏิบัติงาน มาตรฐาน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประเมินทรัพยากร ICT ที่จำเป็น ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ดังที่ International Society for Technology in Education: ISTE (2009) ได้กำหนดมาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารด้านการวัดผลและประเมินผล ไว้ ดังนี้ 1) ใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล แปลผลการวิเคราะห์และเชื่อมโยงสู่การสร้างข้อสรุปเพื่อนำไปใช้ในการบริหาร การพัฒนาการสอนและการเรียนรู้ 2) ใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูเป็นรายบุคคล 3) ใช้เทคโนโลยีการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ อมรรรัตน์ จินดา (2558) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า ความต้องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สถานศึกษายังมีความต้องการให้การให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ สื่อการเรียน การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียรหรือมั่นคงในการใช้งาน

4. ขั้นการแก้ปัญหา (Act) ผู้บริหารควรดำเนินการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงระบบให้มีความทันสมัย พัฒนารูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เอกชนและผู้ปกครอง ในกิจกรรมต่างๆ มีการปรับปรุงฐานข้อมูล บุคลากรในระบบ ICT ของสถานศึกษาตามพัฒนาการของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารควรมีรูปแบบการประสาน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เอกชนและผู้ปกครองในกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมด้วย ICT และนำ ICT มาช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้นสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนพัฒนาระบบ สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของสถานศึกษา ดังที่ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 (น.165) มีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 4 คู่มือการปฏิบัติในการ จัดการศึกษา ให้ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์อย่างเต็ม ประสิทธิภาพจากระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ ประภาส แต้มทอง (2554: 79-80) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า การบริหารคุณภาพด้วยวงจรเดมมิ่ง ประกอบด้วย การ วางแผนปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนงาน ตรวจสอบและประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข คือ การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างโอกาส เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเป็นผู้นำในการใช้ ICT เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า องค์ประกอบที่มีเฉลี่ยสภาพที่ต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) คือ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในสถานศึกษาจนเกิดเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักถึง การ เปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นสิ่งที่สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และการบริหารสู่เป้าหมาย ความสำเร็จร่วมกัน

2. จากผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำด้านคุณภาพ (Quality Leadership) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ควรมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ อันได้แก่ ภาวะผู้นำคุณภาพ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การกระจายอำนาจและมอบอำนาจ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงปัจจัยทางการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ประการ ดังนี้ 1) ฮาร์ดแวร์ (Hard Wear) 2) ซอฟต์แวร์ (Soft Ware) 3) ข้อมูล (Data) 4) บุคลากร (Personnel) และ 5) ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedures)

3. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สุด คือ บุคลากร (Personnel) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ในการวางแผนการบริหาร ขับเคลื่อน ดำเนินกิจกรรมโครงการให้สอดคล้องกับนโยบาย มีภาวะผู้นำด้านวิชาการ ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี

4. จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพได้ดี ดังนั้น ควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาเป็นแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่าองค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) เพื่อสร้างความเป็นเลิศของผู้บริหาร

2. จากผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่าองค์ประกอบที่ 4 การกระจายอำนาจและมอบอำนาจ (Decentralization and Delegation) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในองค์ประกอบที่ 4 การกระจายอำนาจและมอบอำนาจ (Decentralization and Delegation) เพื่อสร้างความเป็นเลิศของผู้บริหาร

3. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานในสถานศึกษา ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา

4. จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพได้ดี ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัย ในประเด็น กลยุทธ์การบริหารการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

รายการอ้างอิง

- จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารของผู้บริการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชโลบล นัฒน. (2560). การสื่อสารเพื่อจูงใจของผู้นำและวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร. มหาวิทยาลัยมหิดล
- คารุวรรณ ถวิลการ. (2561). รูปแบบการพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(3). 114-126
- ัญญา แสงตันชัย. (2561). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ประภาส แต้มทอง. (2554). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- พูนชัย ขาวราช. (2564). กลยุทธ์การบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กรทางการศึกษา หลักการ แนวคิด และความสำเร็จ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ภักติกัญญา ธรรมโชโต. (2560). รูปแบบบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ. สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ลีลวัฒน์ อูมา. (2562). วัฒนธรรมองค์กรและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจเนอเรชั่น Y ในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก http://www.me-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2562-1-1_1597288710.pdf
- พันทิวา สุพัฒน์เจริญ. (2556). ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กร กรณี บริษัทไทยออร์ปิวดส์จำกัด (มหาชน). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2561). ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง
- ศศิภาณัญญ์ แปงงามนวลกุล. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- สมศักดิ์ สันธะระเวชชัย. (2541). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมคิด สกุลสถาปัตย์. (2563, มิถุนายน 30). กลยุทธ์การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. "ศึกษาศาสตร์ มมร", คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุปวีร์ ศรีวันทนาสกุล. (2559). การศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครทรรพ์ (118-133)
- สุธีรัตน์ อริเดชและพูนชัย ขาวราช. (2556). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ. วารสารราชพฤกษ์. 12(2), 30-37, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค

อมรรัตน์ จินดา (2558). สภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร

International Society for Education. (2002). *National educational Technology standards for administrators*. Retrieved
September January 10,2022 from <http://www.iste.org/stadards/nets-for-administratiors-ospx>.